

בענין: הקובלנה נגד ד"ר רונו אריאן

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים (נוסח חדש) תשל"ז - 1976

ד"ר רונו אריאן (להלן הנקבל), הורשע בבימ"ש השלום ברחובות, על פי הודאתו, בעבירות מס של השמטת הכנסות ומסירת תרשומת כוזבת בדו"ח לפי סעיפים (1) ו-(2) לסעיף 220 לפקודת מס הכנסה, וכן בעבירה לפי סעיף 220 (5) בשל שימוש במרמה, ערמה ותחבולה. כל העבירות הללו ביצע הנקבל שנה אחרי שנה משך שש שנים. הסכום שהושמט מההכנסות, ולא שולם בגינו מס הכנסה הגיע לכדי 690,000 ₪.

בימ"ש השלום הטיל עליו מאסר בפועל של חמישה חדשים, מאסר על תנאי של 12 חודשים וקנס כספי של 18,000 ₪.

כערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי (מרכז), הומר עונש המאסר בפועל במאסר של ששה חדשים שיבוצע בעבודות שרות, וקנס הועמד, בהסכמת הנקבל על 50,000 ₪.

בעקבות הרשעה זו הוגשה נגד הנקבל קובלנה על פי סעיף 41 (5) לפקודת הרופאים (נוסח חדש) תשל"ז - 1976 (להלן הפקודה). סעיף זה רואה בהרשעתו של רופא בעבירה שאיננה כלולה בפקודה, עבירה משמעת.

ועדה שמונתה לפי סעיף 44 לפקודה, שמעה את שיש לנקבל לאמר, ומצאה אותו אשם, גם כאן לפי הודאתו, בעבירת המשמעת שיוחסה לו. הדיון בפניה התמקד לכן בשאלת הסנקציה עליה ראוי להמליץ לשר הבריאות.

חדיון בפני הועדה היה ממצא מאד, וסופו של דבר שהועדה המליצה על חתלת רשיון הנקבל למשך ששה חדשים. המלצה זו הועברה אלי, כיוון שסמכויות שר הבריאות לפי סעיף 41 לפקודה הוגעות לענישה המשמעית, הואצלו אלי.

אין חולק על כך שדרך תחזות החיצונית של החמרת העונש ע"י ביהמ"ש המחוזי מ-5 חדשים לששה חדשים ומ-18,000 ₪ ל-50,000 ₪, בקנס, הרי שלאמיתו של דבר ביקש ביהמ"ש לחקל במידה לא קטנה על הנקבל. הערעור היה ערעורו של הנקבל, ולא ערעור חסדינה, והחקלה המשמעוית לה זכה הנקבל, חיתה חמרת המאסר בפועל שיש בו שלילת חרות, למאסר בעבודות שרות, שאיננו שולל את בסיס תחרות של הנאשם, ואין הוא מנתק אותו מביתו וממשפחתו.

ביהמ"ש המחוזי לא הסתיר את כוונתו לחקל עם הנקבל, והוא תרץ זאת באמרו שבעשותו כן אין הוא "מתעלם ממגמת הפסיקה להטיל על מי שמעלים הכנסות, ונוהג כפי שנהג המערער עונש מאסר לרצוי מאחורי סורג וברזח, אך באשר למערער שבפנינו, לא מדובר רק באדם נורמטיבי

שאינו לו עבר פלילי, אלא באדם שתורם מכישוריו כרופא למען החברה, לרבות חוסים שחלקן בביתו וטיפול בהם, ומן הראוי היה שתורמה זו תילקח בחשבון על ידי מונן אפשרות למערער לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות לתקופה ארוכה יותר הגם שבימי"ש קמא קבע שירצה את עונש המאסר מאחורי סורג ובריח".

בנמקה את החלטתה כתבה הועדה ש"דיווח אמת על ידי רופא היא מאשיות המקצוע, שכן האמון ברופאים וברישומיהם הוא חבסיס למעילותם של גופים ורשויות האמונים על בריאותה של האוכלוסייה דווח שאינו אמת, או לא מדויק, באופן שיטתי במשך שנים רבות אף אם אין הוא בתחום הרפואה, מעורר חשש לגבי דיווחים גם בתחום הרפואה. בכך יש כדי לפגוע באמון הצבור ברופא ובמקצוע הרפואה ...".

אני מסכים עם מה שאומרת הועדה, אם כי יש לי ספק אם כל הרופאים הנכשלים בדווח כוזב הנוגע למס הכנסה, ינהגו באותה אמת מידה גם גבי דווחים רפואיים. נראה לי שלא אחטא לאמת אם אומר שמתוך הלא רבים הנכשלים בדווח מוטעם למס הכנסה יחיו רק מעט שיעזו "לפברק" רישומים רפואיים ולהעביר מסרים שאינם אמת בתחום זה. אין בהערה זו כדי לגרוע מהסכמתי לדברים שכתבה הועדה.

טוב גישתה זו, סברה הועדה ש"יש במקרה זה מקום לתגובה קשה ומרתיעה ואט ממליצים על התלית רשיונו של הנקבל לששה חדשים".

מתוך דיוני הועדה ניתן ללמוד שבעשותה כן היא חוזרתה, בין השאר, על ידי שתי החלטות בתן לפי הנטען ע"י הקובל הותלה רשיון הנקבל שם לששה חדשים בשל מעשים דומים.

אחד ממקרים אלו נגוע ב"זוחמה" של ממש כשהנקבלת זייפה רישומים רפואיים והשימה עצמה, לוקח במחלות שלא היה לה, עליהן היא חסתמכה בענייני מיסוי. חיתה זו קומבינציה מכוערת של ניצול הכח הרפואי בדרך פסולה ולמטרות פסולות.

חרף התכנון הדונוי של העלמת מס בה נכשל הנקבל, וחרף אורך התקופה בה נכשל הנקבל, שנה אחר שנה, באי תשלום מסים תוך חגשת דו"ח מעוותים, עדיין רב המרחק בין הסוג והחומרה של שני עניינים אלו.

לכך יש לחוסיף שגם ביהמ"ש המחוזי ראה לחקל במידת מה על הנקבל בשל "שתרם מכישוריו כרופא למען החברה, לרבות חוסים שחלקן בביתו וטיפול בהם".

לפי נתונים שהובאו בפני הועדה היתה תקופת בה הוא היה רופא יחיד ביבנה שהיתה או מקום נדח ולא אטרקטיבי. היום הוא אינו צעיר, ואולם אין לו מקום עבודה קבוע, אין הוא זכאי לפנסיה, והוא מחטט רגליו גם בלילות כרופא הנקרא לביקורי חולים בביתם.

בכל הנסיבות חלל נראה לי שניתן להסתמך בהתלית רשיון לתקופה של ארבעה חודשים, וכך אני מחליט.

תחילת ההתלית ב- 1.10.2010.

ניתן היום 14.7.10

נשיא (בדימוס) של ביהמ"ש המחוזי בירושלים